

1973|4

Népesedés – népesedéspolitikai

Kell-e szégyelni a szegénységet?

Kulturális alap – közművelődés

Gerelyes Endre: Vallomás

Közéletiség és film

Interjú Kertész Ákossal

A munkáséletmód kutatásáról

Antológiaokról (Szép Szó, Körkép 73,
Szép versek, Tengeri szél,
Írószemmel)

Ki írta a Tragédia utolsó sorait?

PALÖCFÖLD

Tudatosság és humanizmus. E két fogalom jellemzi legpontosabban azokat az intézkedéseket, terveket, amelyek az elmúlt években, s a közelmúltban a demográfiai helyzet alakítása érdekében hazánkban napvilágot láttak.

A gyermekgondozási segély világszerte egyedülálló példája, a lakáselosztás új reneszanszében a többgyermekes családok érdekeinek védelme, az előkészületben lévő, s a közeljövőben érvénybelépő intézkedések, az ifjúság- és nőpolitikai, valamint a közoktatáspolitikai határozatokban megfogalmazódott tervek, elképzelések e tudatosság és humanizmus érzékletes és fontos megnyilvánulásai.

Az eddigi gazdasági, szociális és egészségügyi intézkedések azonban lényegesen nem módosították a népesség növekedését; a hazánk népesedési helyzetében meglévő problémákat nem, vagy csak időszakosan oldották meg. A mindennapok gyakorlatában megnyilvánuló, a gyermeknevelés felelősségét vállaló családokat segítő humanizmus az anyákat megbecsülő társadalmi felelősség, a családok, annak alapvető funkcióit támogató társadalmi értékrend lehet az a leghatásosabb erő, amely a gazdasági és szociális intézkedések hatását feltranszformálhatja.

Kétségtelen: sok bölcsőde, óvoda, lakás kell a közeljövőben. Sok milliárd forintot kell áldozni a többgyer-

IRODALMI, MŰVÉSZETI, TÁRSADALOMPOLITIKAI FOLYÓIRAT

mekes családok szociális gondjainak enyhítésére. Számos munkaszervezési feladatot kell megoldani a kisgyermekes anyák kedvező munkafeltételeinek kialakítása során. Ennek érdekében több terv, intézkedés, javaslat már a döntés, a megvalósulás küszöbén áll.

Társadalmunk ereje azonban nemcsak a felismert problémák megoldása érdekében hozott költségvetési intézkedésekben, rendeletekben, hanem sokkal inkább a közfelfogásban élő értékrend alakításában, a társadalmi felelősség vállalásában nyilvánul meg.

Emlékezetes példája volt e cselekvő felelősségvállalásnak az elmúlt évben országszerte, megyénkben is, különösen Salgótarjában tapasztalt óvodai építési társadalmi akció, a sokhelyütt látható játszótér építési kezdeményezés. Sokszor olvashatunk a szocialista brigádok által küldött csomagokról, amelyek nyomán állami nevelőotthonok kis lakóinak arcán derül fel az öröm. Szép köszöntők, megható fogadkozások és virágcsokrok teszik ünnepélyessé a március 8-akat, a májusi első vasárnapokat, a gyermeknapokat . . .

A gondosan megtervezett kormányhatározatok, az átgondolt intézkedések és az ünnepi köszöntők közötti átmeneteket a hétköznapok új gyakorlatával, a gyermeknevelés örömét, gondját vállaló gyakorlattal kell megteremteni. Negyvenegynéhány esztendővel ezelőtt a népi írók az egyke ellen fújt riadója a magyarság pusztulásának rémképeit idézte fel. Ma erre aligha van szükség. Nemcsak azért mert az egyke társadalmi oka, a szent vagyon és magántulajdon a múlté. Más szellem, másféle értékrend, másféle eszközök jellemzik új világunkat.

Sokféle feladatunk, gondunk között most és holnap, holnapután tanuljuk új életünk törvényeit, rendjét. Tanuljuk az új lehetőségek közötti élet formáját, melyhez szorosan hozzátartozik a család, a következő évtizedek nemzedékeiért vállalt felelősség is.

Kiss Aurél

PALŐCFÖLD

IRODALMI, MŰVESZETI, TÁRSADALOMPOLITIKAI FOLYÓIRAT

A NÓGRÁD MEGYEI TANÁCS MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYÁNAK FOLYÓIRATA

Megjelenik két havonta

Felelős szerkesztő Kassai-Végh Miklós

A szerkesztőség tagjai: Csongrády Béla, Czinke Ferenc, Kerekes László, Kiss Aurél, Kojnok Nándor, Schneider Miklós.

Kiadja: a Nógrád megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Vida Edit. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivatalokban. A szerkesztőség címe: 3100. Salgótarján. Nógrád megyei Tanács Művelődésügyi Osztálya. Egyes szám ára 5 Ft. Előfizetési díj fél évre 15, egy évre 30 Ft.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

73 5536 NyV Balassagyarmat 2000 db Fv.: Kelemen Gábor

1973|4

VII. évfolyam 4. szám

Tartalom

VÁLTOZÓ VALÓSÁGUNK

- 3 Tamás Pál: Népesedés – népesedéspolitika
- 6 Karászi Benő: Népszaporodás – nógrádi szemszögből
- 8 Szendi Márta: Kell-e szégyelni a szerelmet?
- 11 Kő-Szabó Imre: Szabad szombat
- 12 Sulyok László: Kulturális alap – közművelődés

LÁTOGATÓBAN

- 14 Eőssi K. Sándor: Esés közben kipattant a szikra?

SZÉPIRODALOM

- 15 Gerelyes Endre: Vallomás
- 16 Csanády János: Keréknyom, Idő-hippodrom
- 17 Bába Mihály: Vonulnak a gólyák
- 19 Györke Zoltán: Apám, Mit tudja az, Con – brio
- 20 Valent József: Tartásgyakorlat
- 22 Győri László: Vonaton, Jel, Kőfacsaró
- 22 Bencze József: Türelmetlen lábadozásom sóhajai

MŰVÉSZET ÉS KOZONSÉGE

- 23 Korill Ferenc: Közéletiség és film
- 24 Pál József: Interjú Kertész Ákossal

HAGYOMÁNY

- 25 Fancsovits György: A munkáséletmód kutatásának feladatairól
- 26 Molnár Pál: A munkáséletmód változásának néhány kérdése

KÖRKÉP

- 28 Szép Szó (Lakos György)
- 29 Körkép '73 (Szalánczay György)
- 29 Szép versek 1972 (Kojnok Nándor)
- 30 Kétszer öt pontban a „Tengeri szél”-ről (Csongrády Béla)
- 31 Írószemmel (Horpácsi Sándor)
- 32 Katkó István: Vadhajítás (S. L.)

VISSZHANG

- 33 Közös dolgaink (Cs. B.)
- 33 Ki írta a Tragédia utolsó sorait? (Szabó József)

Címoldalon: Lőrincz Vitus: Anya gyermekével c. tűzománc képe (részlet)

Az 5., 7., 9., 14., 15., 24., 27., 30., 31., oldalakon és a borító 3., 4. oldalán a Salgótarjáni Zománcművészeti Biennálé anyagából válogatás. (Fotó: Kovács Ferenc)